

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlement Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlement Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Europan parlamenti Europaparlamentet

Leathanaigh d'Fhíricí ar an Aontas Eorpach

1. Conas a oibríonn an tAontas Eorpach

1.1. Forbairt stairiúil lánpáirtiú na hEorpa

- 1.1.1. Na Chéad Chonarthaí
- 1.1.2. Forbairtí suas go dtí an lonstraim Eorpach Aonair
- 1.1.3. Conarthaí Maastricht agus Amstardam
- 1.1.4. Conradh Nice agus an Coinbhinsiún maidir le Todhchaí an Aontais Eorpaigh
- 1.1.5. Conradh Liospóin

1.2. Córás dlí agus nósanna imeachta cinnteoireachta an Aontais Eorpaigh

- 1.2.1. Foinsí agus raon feidhme dhlí an Aontais Eorpaigh
- 1.2.2. Prionsabal na coimhdeachta
- 1.2.3. Nósanna imeachta cinnteoireachta fornáisiúnta
- 1.2.4. Nósanna imeachta cinnteoireachta idir-rialtasacha
- 1.2.5. An nós imeachta buiséadach

1.3. Institiúidí agus comhlacthaí an Aontais Eorpaigh

- 1.3.1. Parlaimint na hEorpa: Cúlra stairiúil
- 1.3.2. Parlaimint na hEorpa: Cumhactaí
- 1.3.3. Parlaimint na hEorpa: eager agus oibríocht
- 1.3.4. Parlaimint na hEorpa: nósanna imeachta toghcháin
- 1.3.5. Parlaimint na hEorpa: an caidreamh leis na parlaimintí náisiúnta
- 1.3.6. An Chomhairle Eorpach
- 1.3.7. Comhairle an Aontais Eorpaigh
- 1.3.8. An Coimisiún Eorpach
- 1.3.9. Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh
- 1.3.10. Inniúlachtaí Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh
- 1.3.11. An Banc Ceannais Eorpach (BCE)
- 1.3.12. An Chúirt Iniúchóirí
- 1.3.13. Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa
- 1.3.14. Coiste na Réigiún
- 1.3.15. An Banc Eorpach Infheistíochta
- 1.3.16. An tOmbudsman Eorpach

1.4. Maoiniú

- 1.4.1. Ioncam an Aontais
- 1.4.2. Caiteachas AE

- 1.4.3. An creat airgeadais ilbhliantúil
- 1.4.4. Cur chun feidhme an bhuiséid
- 1.4.5. Rialú buiséadach
- 1.4.6. Calaois a chomhrac agus leasanna airgeadais AE a chosaint

2. An geilleagar, eolaíocht agus cálíocht saoil

2.1. An margadh inmheánach

- 2.1.1. An margadh inmheánach: prionsabail ghinearálta
- 2.1.2. Saorghluaiseacht earraí
- 2.1.3. Saorghluaiseacht chaipitil
- 2.1.4. Saoirse bunaíochta agus saoirse chun seirbhísí a sholáthar
- 2.1.5. Saorghluaiseacht oibrithe
- 2.1.6. Aitheantas frithpháirteach dioplómaí
- 2.1.7. An margadh aonair digiteach uileláithreach
- 2.1.8. Córais chumarsáide inacmhainne do ghnólachtaí agus do thomholtóirí
- 2.1.9. An margadh inmheánach fuinnimh
- 2.1.10. Conarthaí soláthair phoiblí
- 2.1.11. Dlí na gcuideachtaí
- 2.1.12. Maoin intleachtúil, tionsclaíochta agus tráchtála
- 2.1.13. Oibrithe a phostú

2.2. Cosaint tomholtóirí agus an tsláinte phoiblí

- 2.2.1. Beartas tomholtóirí: prionsabail agus ionstraimí
- 2.2.2. Bearta a bhaineann le cosaint tomholtóirí
- 2.2.3. Cearta paisinéirí
- 2.2.4. Sláinte phoiblí
- 2.2.5. Cógais agus Feistí Leighis
- 2.2.6. Sábháilteacht bia

2.3. Beartas sóisialta agus fostáiochta

- 2.3.1. Beartas sóisialta agus fostáiochta: prionsabail ghinearálta
- 2.3.2. Ciste Sóisialta na hEorpa Plus
- 2.3.3. Beartas fostáiochta
- 2.3.4. Cumhdach slándála sóisialta i mBallstáit eile AE
- 2.3.5. An tsláinte agus an tsábháilteacht ag an obair
- 2.3.6. Ceart na n-oibrithe chun faisinéise, comhairliúcháin agus rannpháirtíochta

2.3.7. Idirphlé sóisialta

2.3.8. Comhionannas idir fir agus mná

2.3.9. An comhrac i gcoinne na bochtaineachta, an eisiaimh shóisialta agus an idirdhealaithe

2.4. Beartais tionsclaíochta, fuinnimh agus taighde

2.4.1. Prionsabail ghinearálta bheartas tionsclaíoch AE

2.4.2. Fointair bheaga agus mheánmhéide

2.4.3. Clár Oibre Digiteach don Eoraip

2.4.4. An tionscal cosanta

2.4.5. Beartas taighde agus forbartha teicneolaíche

2.4.6. Beartas nuálaíochta

2.4.7. Beartas fuinnimh: prionsabail ghinearálta

2.4.8. Éifeachtúlacht fuinnimh

2.4.9. Fuinneamh in-athnuaithe

2.4.10. Fuinneamh núicléach

2.5. Beartas comhshaoil an Aontais

2.5.1. Beartas comhshaoil: prionsabail ghinearálta agus creat bunúsach

2.5.2. An t-athrú aeráide a chomhrac

2.5.3. Bithéagsúlacht, úsáid na talún agus foraoiseacht

2.5.4. Cosaint agus bainistiú uisce

2.5.5. Truailliú aeir agus torainn

2.5.6. Éifeachtúlacht acmhainní agus an geilleagar ciorclach

2.5.7. Tomhaltas agus táirgeadh inbhuanaithe

2.5.8. Ceimiceáin agus lotnaidicídí

2.6. An t-aontas eacnamaíoch agus airgeadaíochta, cánachas agus beartais iomaíochta

2.6.1. Stair an aontais eacnamaíoch agus airgeadaíochta

2.6.2. Institiúidí an Aontais Eacnamaíoch agus Airgeadaíochta

2.6.3. Beartas airgeadaíochta na hEorpa

2.6.4. Rialachas eacnamaíoch

2.6.5. An tAontas Baincéireachta

2.6.6. Creat AE do bheartais fhioscacha

2.6.7. Faireachas maicreacnamaíoch

2.6.8. Cúnamh airgeadais do Bhallstáit AE

2.6.9. Beartas cánach ginearálta

- 2.6.10. Cánachas díreach: Cánachas pearsanta agus cuideachta
- 2.6.11. Cánachas Indíreach
- 2.6.12. Beartas iomaíochta
- 2.6.13. An beartas maidir le seirbhísí airgeadais
- 2.6.14. An Córas Eorpach um Maoirseacht Airgeadais (CEMA)

3. Comhtháthú, fás agus poist

3.1. Beartas réigiúnach agus comhtháthaithe

- 3.1.1. Comhtháthú eacnamaíoch, sóisialta agus críochach
- 3.1.2. Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE)
- 3.1.3. An Ciste Comhtháthaithe
- 3.1.4. An Ciste Dlúthpháirtíochta
- 3.1.5. Comhar críochach Eorpach
- 3.1.6. Aicmiú coiteann d'aonaid chríochacha ar mhaithe le staidreamh (NUTS)
- 3.1.7. Na réigiúnin is forimeallaí (RFanna)
- 3.1.8. An clár PEACE PLUS i dTuaisceart Éireann
- 3.1.9. Grúpalacha Eorpacha um Chomhar Críochach (GECCanna)
- 3.1.10. An Ciste um Aistriú Córí
- 3.1.11. Cúnamh téarnaimh do chomhtháthú agus do chríocha na hEorpa (REACT-EU)

3.2. An Comhbheartas Talmhaíochta (CBT)

- 3.2.1. An Comhbheartas Talmhaíochta (CBT) agus an Conradh
- 3.2.2. An Comhbheartas Talmhaíochta (CBT) a mhaoliniú: fíricí agus figiúirí
- 3.2.3. An Comhbheartas Talmhaíochta i bhfigiúirí
- 3.2.4. An Comhbheartas Talmhaíochta – ionstraimí agus athchóirithe
- 3.2.8. Íocaíochtaí díreacha
- 3.2.9. An dara colún de CBT: beartas forbartha tuaithe
- 3.2.11. Comhaontú EDT maidir leis an Talmhaíocht
- 3.2.12. Babhta Doha agus talmhaíocht
- 3.2.13. Ionsar Comhbheartas Talmhaíochta tar éis 2020
- 3.2.14. An tAontas Eorpach agus foraoisí
- 3.2.5. Rialachán Cothrománach CBT
- 3.2.6. An Rialachán maidir le Comheagrú na Margaí (CEM)
- 3.2.7. Rialachán de phleananna straitéiseacha an chomhbheartais talmhaíochta

3.2.10. An Straitéis ‘ón bhFeirm go dtí an Forc’

3.3. An Comhbheartas lascaigh:

3.3.1. An comhbheartas lascaigh: bunús agus forbairt

3.3.2. Bainistiú lascaigh AE

3.3.3. Rialú lascaigh

3.3.4. Cúnamh struchtúrtha lascaigh

3.3.5. Comheagrú na Margaí i dtáirgí lascaigh agus dohtarshaothraithe

3.3.6. Caidreamh lascaigh idirnáisiúnta

3.3.7. Táirgeadh dohtarshaothraithe san Aontas Eorpach

3.3.8. Beartas Muirí Comhtháite an Aontais Eorpaigh

3.3.9. lascaigh Eorpacha i bhfigiúirí

3.4. Beartas iompair agus turasóireachta

3.4.1. An comhbheartas iompair: Forbhreathnú

3.4.2. lompar idirnáisiúnta agus cabatáiste de bhóthar

3.4.3. lompar de bhóthar: comhchuibhiú na reachtaíochta

3.4.4. Forálacha maidir le trácht agus sábháilteacht ar bhóithre

3.4.5. lompar d'iarnród

3.4.6. Aeriompar: rialacha margaidh

3.4.7. Aeriompar: Slándáil na heitlíochta sibhialta

3.4.8. Aeriompar: Aerspás Eorpach Aonair

3.4.9. Sábháilteacht eitlíochta

3.4.10. Muiriompar: cur chuige straitéiseach

3.4.11. Muiriompar: Trácht agus rialacha sábháilteachta

3.4.12. Turasóireacht

3.5. Gréasán Thras-Eorpacha don iompar, don fhuinnimh, agus don teileachumarsáid

3.5.1. Gréasán Thras-Eorpacha – treoirlínte

3.5.2. Na Gréasáin Thras-Eorpacha a mhaoliniú

3.6. Cultúr, oideachas agus spórt

3.6.1. Cultúr

3.6.2. Beartas maidir leis an gclosamharc agus na meáin

3.6.3. Oideachas agus Gairmoiliúint

3.6.4. Ardoideachas

3.6.5. An Óige

3.6.6. Beartas teanga

3.6.7. An Spórt

3.6.8. Beartas cumarsáide

4. Na saoránaigh: cearta bunúsacha, slándáil agus ceartas

4.1. Cearta aonair agus comhchoiteanna

4.1.1. Saoránaigh an Aontais agus a gcearta

4.1.2. Cosaint luachanna Airteagal 2 CAE in AE

4.1.3. Saorghluaiseacht daoine

4.1.4. An ceart chun achainí a dhéanamh

4.1.5. An Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh

4.2. An Limistéar saoirse, slándála agus ceartais

4.2.1. Limistéar saoirse, slándála agus ceartais: gnéithe ginearálta

4.2.2. Beartas Tearmainn

4.2.3. Beartas inimirce

4.2.4. Bainistiú na dteorainneacha seachtracha

4.2.5. Comhar Breithiúnach in ábhair shibhialta

4.2.6. Comhar breithiúnach in ábhair choiriúla

4.2.7. Comhar pólíneachta

4.2.8. Cosaint sonraí pearsanta

5. Caidreamh seachtrach AE

5.1. Beartais um Chaidreamh Seachtrach

5.1.1. Beartas eachtrach: aidhmeanna, ionstraimí agus éachtaí

5.1.2. An Comhbheartas Slándála agus Cosanta

5.2. An caidreamh trádála seachtrach

5.2.1. An tAontas Eorpach agus a chomhpháirtithe trádála

5.2.2. An tAontas Eorpach agus an Eagraíocht Dhomhanda Trádála

5.2.3. Córais trádála is infheidhme do thíortha i mbéal forbartha

5.3. Beartas forbartha tuaithe

5.3.1. Suirbhé ginearálta ar an mbeartas forbraíochta

5.3.2. Cabhair dhaonnúil

5.4. Cearta an duine agus an daonlathas

5.4.1. Cearta an Duine

5.4.2. An daonlathas a chur chun cinn agus breathnóireacht toghchán

5.5. Méadú agus comharsanacht an Aontais

5.5.1. Méadú an Aontais

5.5.2. Na Balcáin Thiar

5.5.3. An Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (LEE), an Eilvéis agus an Tuaisceart

5.5.4. An Ríocht Aontaithe

5.5.5. Beartas Comharsanachta na hEorpa

5.5.6. Trí chomharsa ó Chomhpháirtíocht an Oirthir: an Úcráin, an Mholdóiv agus an Bhealarúis

5.5.7. Trí chomharsa ó Chomhpháirtíocht an Oirthir i gCugas Theas

5.5.8. Comhpháirtithe an Deiscirt

5.6. An caidreamh lasmuigh den chomharsanacht

5.6.1. Caidreamh Trasatlantach: na Stáit Aontaithe agus Ceanada

5.6.2. Meiriceá Laidineach agus Muir Chairib

5.6.3. An Rúis

5.6.4. An Áise Láir

5.6.5. Tíortha na Murascaille, an Iarán, an Iaráic agus an Éimin

5.6.6. An Afraic

5.6.7. An Áise Theas

5.6.8. An Áise Thoir

5.6.9. An Áise Thoir Theas

5.6.10. Réigiún an Aigéin Chiúin

